

РАСПОРЯЖЕНИЕ

2025 ел, 30 сентябрь

г.Казань

БОЕРЫК

№ 6-2189

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2024 елның 1 июлендәге б-1734 номерлы боерыгы белән расланган Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен 2024 – 2026 елларда гамәлгә ашыру чаралары планының 19 пункты нигезендә Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары хезмәттәшлеген методик тәэмин итү максатларында:

1. Бу боерыкка теркәлгән Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары хезмәттәшлегенә төп юнәлешләре буенча бердәм методик тәкъдимнамәләрне расларга.

2. Республика башкарма хакимият органнарына, ведомство буйсынуындагы республика башкарма хакимият органнарына эшчәнлекне оештырганда әлегә боерык белән расланган Бердәм методик тәкъдимнамәләргә таянып эш итәргә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына әлегә тәкъдимнамәләргә таянып эш итүне тәкъдим итәргә.

3. Бу боерыкның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары Л.Р.Фазлыевага йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары хезмәттәшлегенә төп юнәлешләр буенча бердәм методик тәкъдимнамәләр

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Бердәм методик тәкъдимнамәләр Россия Федерациясе Президентының «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 9 ноябрендәге 809 номерлы Указы белән расланган Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен (алга таба – традицион кыйммәтләр) саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен гамәлгә ашырганда республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары (алга таба – Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары) хезмәттәшлеген методик тәмин итү максатларында эшләнә.

1.2. Әлеге Бердәм методик тәкъдимнамәләр традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә республика башкарма хакимияте органнарының һәм Татарстан Республикасы жирле үзидарә органнарының бердәм алымнарын тәмин итүгә (Россия милләтенә бердәмлеген ныгыту өчен шартлар тудыруны, гомумроссия граждан тәңгәллеген булдыруны, деструктив идеологиянең йогынтысын ачыклау һәм кисәтүне кертәп) юнәлдерелгән.

1.3. Әлеге Бердәм методик тәкъдимнамәләр Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2024 елның 1 июлендәге 1734-р номерлы боерыгы белән расланган Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен 2024 – 2026 елларда гамәлгә ашыру чаралары планының 19 пункты нигезендә эшләнә.

1.4. Әлеге Бердәм методик тәкъдимнамәләрнең норматив хокукый нигезен түбәндәгеләр тәшкил итә:

Россия Федерациясе Конституциясе;

«Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон;

Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт илкүләм сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт мәдәни сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 24 декабрендәге 808 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясенең илкүләм

иминлеге стратегиясе турында» 2021 елның 2 июлендәге 400 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Президентының «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 9 ноябрэндәге 809 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт илкүләм сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2016 елның 29 декабрэндәге 1532 номерлы карары;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен Россия Федерациясенен дәүләт тел сәясәте концепциясен раслау турында 2024 елның 12 июнендәге б-1481 номерлы боерыгы;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2024 елның 11 сентябрэндәге б-2501 номерлы боерыгы;

Татарстан Республикасы Конституциясе;

«2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 18 декабрь, 1006 нчы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2017 – 2030 елларга Татарстан Республикасының мәдәни мирасын саклау стратегиясен раслау турында» 2017 ел, 29 декабрь, 1116 нчы карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татар халкының милли үзенчәлеген саклап калу» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2020 ел, 25 август, 730 нчы карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2030 елга кадәрге чорга Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү стратегиясен раслау турында» 2021 ел, 17 май, 344 нче карары;

Россия Федерациясенен дәүләт милли сәясәте өлкәсендә эшчәнлекне жайга сала торган башка норматив хокукый актлар.

1.5. Әлеге Бердәм методик тәкъдимнамәләрдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

традицион кыйммәтләр – Россия гражданның дөньяга карашын формалаштыра торган, буыннан буынга тапшырыла торган, гомумроссия гражданлык тәңгәллегә һәм илнең бердәм мәдәни пространствосы нигезендә булган, гражданлык бердәмлеген ныгыта торган, Россиянең күпмилләтле халкының рухи, тарихи һәм мәдәни үсешендә уникаль, үзенчәлекле чагылыш тапкан әхлакый ориентирлар. Традицион кыйммәтләргә түбәндәгеләр керә: кешенең тормышы, абруе, хокуклары һәм ирекләре, патриотизм, гражданлык, Ватанга хезмәт итү һәм аның язмышы өчен җаваплылык, югары әхлакый идеаллар, нык гаилә, ижади хезмәт, рухи байлыкның матди, гуманизм, шәфкатьлелек, гаделлек, коллективизм, үзара ярдәм һәм үзара хөрмәт, тарихи хәтер һәм буыннарның дәвамчанлыгы, Россия халыклары бердәмлеге.

деструктив идеология – Россия халкына ят булган һәм Россия жәмгыяте өчен жимергеч идеяләр һәм кыйммәтләр системасы, ул эгоизмны, һәр нәрсә рөхсәт ителгәнне, әхлаксызлыкны культивацияләүдән, патриотизм идеалларын, Ватанга хезмәт итүне, тормышның табигый дәвам итүен, ныклы гаилә, никах, күпбалалык, ижади хезмәт кыйммәтләрен, Россиянең дөнья тарихына һәм мәдәниятенә уңай өлешен инкарь итүдән, традицион гаиләне традицион булмаган сексуаль мөнәсәбәтләргә пропагандалау ярдәмендә жимерүдән гыйбарәт;

культура – рухи кыйммәтләрне (этик, эстетик, интеллектуаль, гражданлык һ.б.) саклап калуга, житештерүгә, трансляцияләүгә һәм таратуга йогынты ясый торган формаль һәм формаль булмаган институтлар, күренешләр һәм факторлар жыйнагасы. Жәмгыятьтә культураның миссиясе шунда ки, культура яңа буыннарда Россия үзенчәлегенә үзәген тәшкит итүче мораль, этик һәм эстетик кыйммәтләр жыйнагасын тапшыру коралы булып тора.

1.6. Традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенә максатлары:

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту, аларны буыннан-буынга тапшыруны тәмин итү;

традицион кыйммәтләрне аерып торучы эхлакый, социаль җаваплы, мөстәкыйль фикер йөртүче, иҗади шәхес формалаштыру;

деструктив идеология таралуга каршы тору;

традицион кыйммәтләрне саклаучы һәм яклаучы буларак Россия дәүләте образын халыкара аренада формалаштыру.

1.7. Традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенә гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнарының һәм Татарстан Республикасының җирле үзидарә органнары хезмәттәшлеге түбәндәге бурычларга ирешүгә юнәлдерелгән:

кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен яклауны тәмин итү;

традицион кыйммәтләргә хәвеф-хәтәргә һәм янауларга үз вакытында җавап бирү, шул исәптән деструктив идеологияне тарату буенча идарә карарларын оператив кабул итүне тәмин итү;

матди, финанс һәм башка ресурслардан оптималь файдалану, вакытлыча чыгымнарны кыскарту.

1.8. Республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасының җирле үзидарә органнары хезмәттәшлеге түбәндәге принциплар нигезендә традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенә гамәлгә ашыру алымнарының бердәйлеген тәмин итү максатыннан чыгып гамәлгә ашырыла:

Татарстан Республикасында гавами функцияләрне гамәлгә ашыру һәм социаль-иқтисадый йөкләмәләрне үтәү нәтижәлегә;

гавами хакимият органнары тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруның мөстәкыйльлегә, әлегә вәкаләтләр бүленешенә максатчанлыгы һәм иқтисадый нигезләнүе;

ведомствоара эшчәнлекне, хакимият органнары гамәлләрен координацияләүне, килештерүне һәм консолидацияләүне тәмин итү;

хакимият органнары эшчәнлегә һәм аны вакытында бирү турында мәгълүматның ачыклыгы, аңлаешлылыгы һәм дәрәжәсә.

II. Традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенә гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимияте органнарының,

Татарстан Республикасы җирле үзидарә органнарының һәм Татарстан Республикасындагы граждан жәмгыяте институтларының төп юнәлешләре, үзара хезмәттәшлек формалары һәм тәртибе

2.1. Традицион кыйммэтлэрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенен өстенлекле юнәлешләре:

традицион кыйммэтлэрне берләштерүче роль нигезендә гражданлык бердәмлеген, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген һәм Россия үзенчәлеген, милләтара һәм дини татулыкны ныгыту;

тарихи хәтерне саклап калу, тарихны фальсификацияләү омтылышларына каршы тору, традицион кыйммэтләр формалаштыру һәм аларның Россия тарихына, шул исәптән Россиянең күренекле эшлеклеләре тормышына һәм ижатына йогынтысын саклау;

традицион гаилә кыйммэтләрне саклап калу, ныгыту һәм алга этәрү (шул исәптән ир-атлар һәм хатын-кызлар берлеге буларак никах институтын яклау), буыннарның давамчанлыгын тәмин итү, өлкән буынның лаеклы тормышы турында кайгырту, төп стратегик милли өстенлек турында Россия халкын саклап калу турында күзаллау формалаштыру;

массакуләм анда традицион кыйммэтлэрнең ролен көчәйтү һәм деструктив идеология таралуга каршы тору;

гармонияле үсеш алган шәхес формалаштыру өчен, традицион кыйммэтлэргә хөрмәт рухында тәрбияләнү;

Россия халыкларының тарихи-мәдәни мирасын патриотик тәрбиялөүгә һәм саклауга ярдәм итү;

традицион конфессиялэрнең дини оешмаларына ярдәм итү, аларның традицион кыйммэтлэрне саклауга юнәлдерелгән эшчәнлектә катнашуын тәмин итү, деструктив дини агымнарға каршы тору;

традицион кыйммэтлэрне саклауга һәм популярлаштыруга, мәгълүмати һәм методик материаллар (шул исәптән киноелъязмалар һәм башка аудиовизуаль материаллар) эшлөүгә, фәнни тикшеренүләр уздыруга юнәлдерелгән хезмэтләр күрсәтү;

Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьлэрне) дәүләт саклавын тәмин итү, аларны популярлаштыру максатларында Ватанға мөхәббәт һәм хөрмәт тәрбиялөүче тарихи үзәннә формалаштыручы мөхит буларак популярлаштыру;

мәгълүмати даирәдә традицион кыйммэтлэрне алға этәүгә юнәлдерелгән проектларға ярдәм итү;

дәүләт барлыкка китерүче халык теле буларак рус теле яклау һәм яклау, заманча рус әдәби теле нормаларын үтәүне тәмин итү (шул исәптән цензурасыз лексиканы куллануны булдырмау), чит телне артык куллануга каршы тору;

тышкы деструктив мәгълүмати-психологик йогынтыдан яклау, Россиядә традицион кыйммэтлэрне жимерүгә юнәлдерелгән эшчәнлекне чикләү;

Россиянең гомумкешелек кыйммэтлэрненә нигезлэнгән традицион кыйммэтлэрне үстерү исәбенә дөньяда роле арту.

2.2. Традицион кыйммэтлэрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гәмәлгә ашыру кысаларында оештыру хезмәттәшлеге түбәндәге рәвешләрдә гәмәлгә ашырылырга мөмкин:

уртак чараларны, шул исәптән координация киңәшмәлэрне, эшлекле очрашуларны, түгәрәк өстәллэрне, семинарларны, консультациялэрне һәм башка чараларны

планлаштыру һәм гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасы законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү, шул исәптән куелган бурыч кысаларында норматив хокукий актлар проектларына эксперт бәяләмәләрен әзерләү;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында хокукий агарту буенча килештерелгән чараларны гамәлгә ашыру;

махсус (тематик) һәм башка аналитик материалларны әзерләүдә шундый ихтыяж булганда ярдәм күрсәтү.

2.3. Традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында үзара хезмәттәшлек субъектлары түбәндәгеләр:

республика башкарма хакимият органнары;

Татарстан Республикасы жирле үзидарә органнары;

республика башкарма хакимият органнары карамагындагы дәүләт учреждениеләре;

Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары ведомствосы буйсынуындагы муниципаль учреждениеләр;

коммерциягә карамаган жәмәгать оешмалары.

2.4. Шулай ук традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында үзара хезмәттәшлек субъектлары (алга таба – башка үзара хезмәттәшлек субъектлары):

Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасының Россия традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту комиссиясе;

республика башкарма хакимият органнары каршындагы ижтимагый һәм эксперт советлары;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренә ижтимагый советлары.

2.5. Үз вәкаләтләре чикләрендә традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнарына:

вазыйфаи регламентына тиешле вәкаләтләрне кертәп, традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту мәсьәләләре өчен җаваплы министр урынбасары (дәүләт комитеты җитәкчесе урынбасары, башка республика башкарма хакимият органы) дәрәжәсендә вазыйфаи затны билгеләргә;

элегә органнар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган (финанслана торган) проектларның һәм чараларның традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте максатларына һәм бурычларына туры килүен тәмин итү өчен җаваплы структур бүлекчәләрен билгеләргә;

проектларны һәм чараларны булдырганда һәм сайлап алганда Россия Федерациясе Мәдәният министрлыгы тарафыннан эшлängән Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте бурычларын чаралар формалаштыру һәм аларны бәяләү системасына кертү буенча методик тәкъдимнәләргә һәм Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан эшлängән Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте максатларына һәм бурычларына туры килү өлешендә дәүләт

ярдәменнән файдалануга дэгъва кыла торган проектларны һәм чараларны бәяләү буенча методик тәкъдимнамәләргә таянып эш итәргә;

стратегик планлаштыру документларын эзерләгәндә, Татарстан Республикасының социаль-иқтисадый үсеш стратегияләрен эшләүне дә кертеп, традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенң максатларын һәм бурычларын исәпкә алырга;

кирәкле финанс чаралары бүлеп биреп, традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасының тиешле дәүләт программаларын, чаралар комплексларын, комплекслы планнарны һәм чаралар планын яисә башка инструментларны эшләүне һәм гамәлгә ашыруны тәмин итәргә;

башка республика башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары, шулай ук хезмәттәшлектәге башка субъектлар белән турыдан-туры хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга;

республика дәрәжәсендә, шул исәптән Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары вәкилләре катнашында, аның нәтижәлелеген күтәрү буенча эш алып бару максаты белән традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның актуаль мәсьәләләре буенча даими киңәшмә, семинарлар һәм форумнар үткәергә.

2.6. Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

жирле администрация башлыгы урынбасары дәрәжәсендә, аның вазыйфай регламентына тиешле вәкаләтләренә кертеп, традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту мәсьәләләре өчен җаваплы вазыйфай затны билгеләргә;

Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган (финанслана торган) проектларның һәм чараларның традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте максатларына һәм бурычларына туры килүен тәмин итү өчен җаваплы структур бүлекчәләрен билгеләргә;

проектларны һәм чараларны булдырганда һәм сайлап алганда Россия Федерациясә Мәдәният министрлыгы тарафыннан эшләнгән Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте бурычларын чаралар формалаштыру һәм аларны бәяләү системасына кертү буенча методик тәкъдимнамәләргә һәм Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан эшләнгән Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте максатларына һәм бурычларына туры килү өлешендә дәүләт ярдәменнән файдалануга дэгъва кыла торган проектларны һәм чараларны бәяләү буенча методик тәкъдимнамәләргә таянып эш итәргә;

гавами хакимиятнең башка органнары, шулай ук үзара хезмәттәшлекнең башка субъектлары белән турыдан-туры хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга;

стратегик планлаштыру документларын эзерләгәндә, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренң социаль-иқтисадый үсеш планнарын эшләүне дә кертеп, традицион кыйммәтләренә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенң максатларын һәм бурычларын исәпкә алырга;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы жирле үзидарә органнарының тиешле планнарын, чаралар комплексларын, комплекслы планнарны һәм чаралар планын яисә башка инструментларны эшләүне һәм гамәлгә ашыруны тәмин итәргә;

жирле дәрәжәдә традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның актуаль мәсьәләләре буенча даими киңәшмәләр уздырырга;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру нәтижәләлеген арттыру эшен координацияләү максатында республика башкарма хакимият органнары тарафыннан оештырылган семинарларда, киңәшмәләрдә һәм форумнарда Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары вәкилләре катнашуын тәмин итәргә;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары эшчәнлеген турында мәгълүмат әзерләүне тәмин итәргә һәм аны (хисап чорыннан соң килә торган айның 10ысына кадәр ярты елга кимендә бер тапкыр) профильле министрлык адресына жибәрүне күздә тотарга.

2.7. Мәдәният өлкәсендә традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру кысаларында республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләре чикләрендә – гамәлгә ашыруны тәкъдим итәргә:

мәдәни кыйммәтләрне булдыруны, таратуны, саклауны, үзләштерүне һәм популярлаштыруны һәм кирәкле аңлы идеаллар, образлар һәм мәгънәләр, аларны гамәлгә ашыруга күрсәтмә, шулай ук тарихи хакыйкәтне һәм мәдәниятне яклауга, тарихи хәтерне саклауга юнәлдерелгән традицион кыйммәтләргә туры килә торган гамәлләргә аңсыз өндәү мотивлары чагылдырылган мәдәни байлыктар бирүне тәмин итәргә;

мәдәни кыйммәтләрне булдыру, тарату, саклау, үзләштерү һәм популярлаштыру һәм мәдәни байлыктарны бирү, шулай ук аларны әдәбият, музыка, театр, рәсем ясау, хореография, цирк һәм эстрада сәнгате, кинематография һәм архитектура образларында гамәлгә ашыру барышында мәдәният эшлеклеләренә, шулай ук мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә фәнни-тикшеренү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы галимнәргә, сәнгать белеме һәм әдәбият белеме өлкәсендә тикшеренүчеләргә, мәдәният белгечләренә, тәнкыйтьчеләргә традицион кыйммәтләр системасы белән эш итәргә;

традицион кыйммәтләр нигезендә кеше һәм граждандан ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән спектакльләр куюны, концертлар, күргәзмәләр, кинокурәтүләр, цирк тамашалары, ижади очрашулар, мастер-класслар, конкурслар, фестивальләр, милли һәм миллиләтара бәйрәмнәр, һөнәри һәм үзешчән ижат коллективларының гастроль эшчәнлеген, акцияләр, ярминкәләр, халыкара, гомумроссия һәм республика әһәмиятендәге фәнни-гамәли конференцияләр һәм форумнар үткәрүне гамәлгә ашырырга;

мәдәният өлкәсендә республиканың социаль юнәлешле коммерциягә карамаган

оешмаларына, индивидуаль эшмәкәрләргә мәдәни кыйммәтләргә булдыруда, таратуда, саклауда, үзләштерүдә һәм популярлаштыруда һәм традицион кыйммәтләргә ныгытуга юнәлдерелгән мәдәни байлыктар бирүдә ярдәм күрсәтергә.

2.8. Традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны мәгълүмати тәмин итеп тору нәтижәләгән арттыру өчен республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләргә гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләргә чикләрендә – гамәлгә ашыруны тәкъдим итәргә:

традицион кыйммәтләргә популярлаштыру һәм алга этәрү максатларында республика һәм жирле массакүләм мәгълүмат чараларында һәм массакүләм коммуникацияләрдә традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә чаралар комплексын мәгълүмати тәмин итеп торуны;

Татарстан Республикасы халыкларының рухи-әхлакый, гайлә кыйммәтләргә, патриотизмы, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләргә нигезендә гармониягә үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү турындагы белемнәргә популярлаштыру максаты белән социаль челтәрләрдә, блогларда, һәркем файдалана алырлык популяр мәгълүмат порталларында, форумнарда һәм видеохостингларда эшнә активлаштыруны;

традицион кыйммәтләргә саклауга һәм ныгытуга юнәлдерелгән чараларны популярлаштыру өчен республика һәм муниципаль дәрәжәләрдә мәгълүмат кампанияләргә гамәлгә ашыруны, тышкы реклама һәм мәгълүмат объектларын, шулай ук реклама продукциясен файдалануны тәмин итүгә;

Татарстан Республикасында яшәүче халыктарның рухи-әхлакый, гайлә кыйммәтләргә, патриотизмын, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләргә пропагандалаган, шулай ук деструктив идеология күренешләргә профилактикалауга юнәлдерелгән социаль реклама роликларын һәм башка видеопродукция эзәрләүгә, аларны теле- һәм радиоэфирда урнаштыруга ярдәм күрсәтүгә;

ел саен массакүләм мәгълүмат чараларының традицион кыйммәтләргә популярлаштыруга, тиешле тематикада эшләүче журналистларның һөнәри эзәрлек дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән конкурсларында массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләргә катнашуын оештыруны;

китап бастыруга, вакытлы матбугат басмаларына, массакүләм мәгълүмат чараларына, нәшрият проектларына, теле- һәм радиопрограммаларга, документаль фильмнарда, интернет-проектларга (шул исәптән Татарстан Республикасы территориясендә күпләп яшәүче халыктар телләрендә) ярдәм күрсәтүгә;

хокук саклау органнары, дини оешмалар, милли-мәдәни оешмалар, галимнәр, экспертлар катнашында деструктив идеология кертүгә китерә торган сәбәпләргә һәм шартларны анализлауга һәм аларны бетерүгә юнәлдерелгән чараларга багышланган чараларны яктыртуны.

2.9. Мәгариф һәм яшьләр сәясәте өлкәләрендә республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләргә гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләргә чикләрендә – гамәлгә

ашыруны тәкъдим итәргә:

фәнни-эксперт һәм педагогик бергәлек белән берлектә, традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча граждан жәмгыятенен төрле институтлары вәкилләре өчен һөнәри белем бирүнең өстәмә программаларын (курслар, лекториялар, семинарлар һәм уку-укуытуның башка формалары) гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруны;

белем бирү барышы кысаларында, яшьләргә һәм балаларга (шул исәптән мәктәпкәчә яшьтәге балаларга) аерым игътибар биреп, илнең гомумроссия гражданлык тәңгәллегә һәм бердәм мәдәни киңлегә нигезен төзи торган, буыннан буынга тапшырыла торган әхлакий ориентирлар формалаштыру чараларын тәмин итүне;

үз компетенциясе кысаларында традицион кыйммәтләрне, тарихи-мәдәни мирасны популярлаштыруга һәм Россия халыклары бердәмлеген ныгытуга юнәлдерелгән махсус һәм популяр әдәбият, уку ярдәмлекләрен (яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып) бастырып чыгаруны һәм таратуны оештыруны;

милләтара тынычлык һәм татулык, патриотизм идеяләрен алга сөрү, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген һәм Россиянең күпмилләтле халкы бердәмлеген ныгыту өчен балалар һәм яшьләр катнашында традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча республика һәм жирле дәрәжәләрдә чаралар үткөрүне тәмин итүне;

Россиянең күпмилләтле халкының мәдәни-рухи мирасы, аның тарихы һәм Россия гражданнына деструктив идеологик йогынты нәтижәләре өлешендә халыкка һәрьяклап аң-белем бирү өчен шартлар оештыруны;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте чараларын мәгълүмати тәмин итү мәсьәләләре буенча журналистларны әзерләү, һөнәри яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү программаларын эшләүне оештыруны.

2.10. Мәгълүмат технологияләре һәм цифрлаштыру өлкәсендә республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләре чикләрендә – гамәлгә ашыруны тәкъдим итәргә:

мәгълүмати киңлектә деструктив идеологияне таратуга бәйле куркынычларга каршы торыш формаларын һәм ысулларын үстерүне һәм камилләштерүне тәмин итүне;

мәгариф, мәдәният һәм практик сәясәт өлкәсендә потенциал идеологик эшкәртү предметна технологияләр мониторингын гамәлгә ашыруны;

куллану барышында норматив проблемаларга да, техник проблемаларга да бәйле ясалма интеллект системаларын контрольдә тотуны югалту riskын исәпкә алуны;

сәламәтлеккә зыян салуны булдырмау принципларыннан, тәнкыйди фикерләү, ижади хыял, эмпатия һәм катлаулы карарлар кабул итү сәләтеннән чыгып, ясалма интеллект системалары белән идарә итү куркынычсызлыгын тәмин итүне.

2.11. Мәгълүмат технологияләре һәм цифрлаштыру өлкәсендә республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләре чикләрендә – гамәлгә ашыруны тәкъдим итәргә: социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләрендә

социаль хезмэт күрсәтүләрдән файдаланучылар белән тарихи хәтерне саклау чараларын үткәрүне, балигъ булмаганнарغا гражданлык-патриотик тәрбия бирүне, традицион гаилә кыйммәтләрен үстерү һәм ныгыту, ана һәм балачакка сакчыл мөнәсәбәт, өлкәннәргә хөрмәт күрсәтү буенча тарихи фактларны фальсификацияләүгә юл куймауны тәмин итүне.

2.12. Традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту мәсьәләләре буенча граждан жәмгыяте институтларының үзара хезмәттәшлеген тәмин итү һәм аларга ярдәм итү өлкәсендә республика башкарма хакимият органнарына түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга, шулай ук Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына үз вәкаләтләре чикләрендә – гамәлгә ашыруны тәкъдим итәргә:

муниципаль берәмлекләргә ижтимагый, милли-мәдәни һәм дини оешмалары (берләшмәләре), ижтимагый советларының, республика башкарма хакимият органнары, коммерциягә карамаган оешмалар каршындагы ижтимагый советларның социаль әһәмиятле эшчәнлегенә, шул исәптән финанс, оештыру, методик һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтү юлы белән булышлык итүне;

дискуссия (социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмалар вәкилләре белән кинәшмәләр, жәмәгәтчелек белән тыңлаулар, форумнар) форматында чаралар оештыруда һәм уздыруда катнашуны һәм традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгытуга, шулай ук деструктив идеология чагылышларын профилактикалауга юнәлдерелгән фикер алышу йомгаклары буенча алга таба бергәләп эш башкаруны;

традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыруда гражданлык жәмгыяте институтларынан традицион кыйммәтләргә яклау өлкәсендә алынган тәкъдимнәргә исәпкә алуны;

традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту өлкәсендә гражданның конституциячел хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән гражданның инициативаларын гамәлгә ашыруны.

2.13. Республика башкарма хакимият органнарына үз вәкаләтләре чикләрендә, алга таба мәгълүмат анализлау һәм кирәк булганда Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына Татарстан Республикасында дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча, шул исәптән түбәндәгеләргә кагылышлы тәкъдимнәр жиберү өчен традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә Татарстан Республикасы жирле үзидарә органнарының ведомство буйсынуындагы учреждениеләре һәм профильне идарәләре һәм бүлекләре эшчәнлегенә турында мәгълүмат җыюны (хисап чорыннан соң килә торган айның 20сенә кадәр ярты елга кимендә бер тапкыр) гамәлгә ашыруны:

традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга стратегик алымнар эшләүгә;

стратегик планлаштыруның гамәлдәге документларына һәм кирәк булганда яңаларына төзәтмәләр кертүгә;

үзара эшчәнлек субъектлары эшчәнлеген координацияләүнең нәтиҗәле механизмнарын булдыруга;

традицион кыйммәтләргә саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны мәгълүмати тәмин итүгә;

деструктив идеологияне таратуга бәйлә куркынычларга һәм янауларга каршы торучу формаларын һәм ысулларын камилләштерүгә;

традицион кыйммәтләрне саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәтенң максатлары нигезендә балаларга һәм яшьләргә тәрбия бирү һәм аң-белем бирү формаларын һәм ысулларын камилләштерүгә.
